

Welkom bij de eerste aflevering van ECCE de andere cursus fotografie. Deze cursus heb ik samengesteld in 2020, een jaar dat velen als bijzonder zullen ervaren en dat wellicht als kantelpunt de geschiedenis in zal gaan. Vanwege de pandemie zijn we veel aan huis gebonden. Exposities, cursussen en bijeenkomsten zijn minder eenvoudig fysiek georganiseerd. Maar internet maakt ook deze cursus mogelijk.

Elke aflevering kijken we naar het werk van twee fotografen, één uit de geschiedenis en één uit het heden. Ook denken we na over fotografie in een reflectie op hoe wij foto's maken, bekijken en gebruiken. Vervolgens is er een fotografer doe-opdracht. Het is dus KIJKEN – DENKEN – DOEN. Laten we beginnen met kijken.

200 jaar fotografie in 200 fotografen

Je kunt de geschiedenis van de fotografie op veel verschillende manieren vertellen. Bijvoorbeeld vanuit de techniek, de kunstgeschiedenis of de maatschappelijke geschiedenis. Ik vertel deze 200-jarige geschiedenis wel eens aan de hand van 200 foto's van 200 fotografen. In deze cursus bespreek ik elke aflevering twee fotografen. Eén uit de geschiedenis en één toonaangevende fotograaf van nu.

Joseph Nicéphore Niépce (1765-1833)

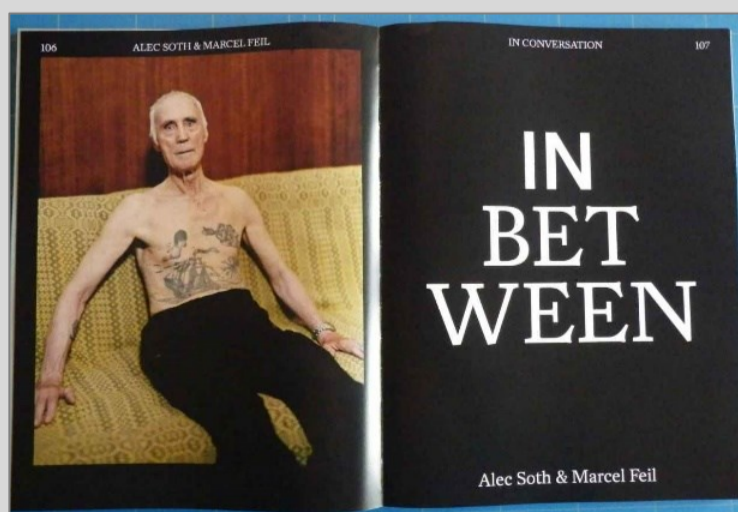
1 Point de vue du Gras, Nicéphore Niépce

Hij noemde zijn procedé 'heliografie', wat geschreven met zonlicht betekent. Fotografie als woord moest nog bedacht worden. Het beeld is gespiegeld omdat hij gebruik maakte van een lens waarin het licht door een brandpunt ging zodat links naar rechts en boven naar onder draaien. Zet de foto rechtop en je ziet een spiegelbeeld. Overigens kon met diepdrucktechniek een positief ontspiegeld beeld worden verkregen van dezelfde afmeting. Opmerkelijk aan het beeld is de belichting. Die duurde vele uren waardoor de objecten zowel links als rechts in het beeld door de zon zijn beschenen

Lees meer op [wikipedia](#) of [Nicéphore Niépce House Photo Museum](#).

Alec Soth (1969-)

Alec Soth wordt gezien als een van de belangrijkste hedendaagse fotografen van het Amerikaanse sociale en geografische landschap. Zijn werk is een voortzetting van de *on-the-road* fotografie van Walker Evans, Robert Frank en Stephen Shore. Kenmerkend in zijn werk zijn melancholie en verstilling. Zijn onderwerp is vaak de lagere sociale klasse, maar zijn werk is niet documentair bedoeld. Veel meer dan over de maatschappij gaat zijn werk over hemzelf en zijn eigen verlangen naar reizen en avontuur. In een interview in NRC zei hij hierover: "Ik volg een intuïtief pad door de wereld en zoek naar een soort van diepe, bezielde menselijkheid in mijn portretten. Ik laat me daarbij leiden door mijn gevoel, niet door een ideologie of een politieke agenda."

2 FOAM Magazine #57, p106-107

Ik maak portretten van échte mensen, met échte levens'

INTERVIEW ALEC SOTH

Door onze redacteur
Stamen van Dijk

Hij was eindelijk een beetje te spreken. Niemand had er ooit gevraagd. Toen de Amerikaanse fotograaf Alec Soth naar het werpen van zijn laatste jaren, liet iedereen wel natuurlijk weten wat ik van Trump vind. „Geen woord. Ik was verbaasd, hoe kan je er ooit naar vragen. Ik heb vaak de mening Amerika te verdedigen als ik in Europa ben. Het is zo veel meer dan het cliché van Walmart en McDonald's. Ik heb veel sympathie met het land, ik hou van de mensen. Maar dat praatje bleef stilstaan op de tocht. Toen ik

Soth is spreuk uit met een 'u' als 'soth' want al zijn beide levens in de Midwest, in Minnesota, en wordt gezien als een van de belangrijkste hedendaagse chroniqueurs van Amerika's sociale en geografische landschap. Zijn werk is geworteld in de traditie van de van de eend-fotograaf die maak we die mensen van Walker Evans, Robert Frank en Stephen Shore en weer- spijgeit de wandeltocht die zo groots wordt getiteld in Amerikaanse litera- tuur en film, van Flaubert's *Madame Bovary* tot *Easy Rider* en *Kurosawa On the Road*.

Droomerik
In de tentoonstelling zijn vier van zijn foto- toeren en bijgebracht. Ze zijn het resultaat van de interview met Alec Soth

schijnen en creëert zo een sfeer van me- ditatie en weidheid.
Het maakt hem een dichter met beel- den, we leren dan een documentaire fo- tograaf voorrang, en de serie voorproe- kelijk is in een uitgebreid in boekverm- le- vende serie een landschap op 'de foto- portretten' Magazine.
In zijn volgende serie, *Magnum* (2006), een plek voor spectaculaire afstanden en goetkope huwelijken, richtte hij zijn lens op stellen die in het klinische decor van de water vallen lopen op een getijdige toekomst samen - en ontde- kende die portretten met foto's van ordi- naire mensen en hun hartverbrekende liefdesbrieven. Als ik een fijn apparte- ment was hebben en een fotozijkte

Ik gebruik mensen voor mijn kunst. Daar heb ik gereisd mee.

3 NRC Handelsblad, 23 februari 2017

Reflectie: Twee creatieve types: de conceptuele en de experimentele. Welke herken jij in jezelf?

Fotografie is een combinatie van techniek en creativiteit. In deze cursus zal ik veel aandacht besteden aan de creatieve kant van fotografie. Zo begin ik met de resultaten van een onderzoek van David W. Galenson (hoogleraar aan de universiteit van Chicago). Op basis van uitgebreid onderzoek kwam hij tot de conclusie dat er twee verschillende creatieve types zijn. Hij spreekt over oude meesters versus jonge geniën als de twee levenscycli van artistieke creativiteit.

De jonge geniën beschrijft hij als conceptuele kanjers die in hun 20er jaren doorbreken met vernieuwend werk. Denk aan Picasso, Einstein, Vermeer, Van Gogh, Orson Welles of Bill Gates.

Misschien is dit een reden voor de preoccupatie van de kunstwereld met jong talent. Naast het jaarlijkse overaanbod van afgestudeerden van de academies. Of dit talent ook werkelijk beklijft is vaak de vraag. Als ik kijk naar de talent nummers van fototijdschriften van zo'n tien jaar geleden, dan zie ik veel namen waarvan we later niets meer hebben gehoord.

Daartegenover zet Galenson de oude meesters die hij de experimentele onderzoekers noemt. Voorbeelden zijn Michelangelo, Rembrandt, Cézanne, Jackson Pollock, Alfred Hitchcock en Mark Twain. De experimentele onderzoekers werken met *trial and error* en komen geleidelijk op latere leeftijd tot hun grote werken.

Dit onderscheid zag hij dus niet alleen in de beeldende kunsten, ook in muziek, zakenwereld, wetenschap en literatuur. Het is een algemene beschrijvende theorie die met veel bewijs is onderbouwd. Galenson publiceerde deze theorie na jaren onderzoek op z'n 55^e waarmee hij direct in de categorie experimentele onderzoekers valt. In welke categorie zou jij vallen? En wat ga je ermee doen vandaag? Lees meer over zijn onderzoek op davidgalenson.com.

Opdracht: Het uitzicht vanuit hier

Dat we bij een *lock down* binnen moeten blijven, wil niet zeggen dat we geen foto's kunnen maken van de buitenwereld. De opdracht hier is: fotografeer je uitzicht vanuit je raam. Volg hierin ook de strategie van kijken-denken-doen.

Kijken: ga naar je raam, kijk. Doe dat ook bij andere ramen in je huis. Kijk naar het kader dat het kozijn vormt voor je beeld. Benoem wat je ziet: natuur, tuin, straat, gebouw, verkeer, weer, licht, schaduw.

Denken: Wat kun je laten zien op een foto? Wordt het een landschapsfoto, een straatfoto of intiem portret van een achtertuin in de regen? Of kijk je uit op een

dakterras zoals Nicéphore Niépce? Hoeveel laat je zien van het kader, het kozijn of interieur? Maak je een serie over de dag en nacht heen? Waarop stel je scherp (kozijn of uitzicht)?

Doen: Het maakt niet uit met welke camera je fotografeert. Een statief helpt altijd voor een serie vanaf dezelfde positie. Zet je raam open, ventileren is goed tegen de corona. En perfecte plaatjes bestaan niet.

Zoek je nog inspiratie? Kijk dan eens op de site van [Andrew Amundsen](#).

Stuur je foto(serie) in naar: ecce@nemus.nl voor een review. Paar tips: zorg dat je bestanden in totaal niet meer zijn dan 2MB. Je kunt ook delen via een cloud service zoals onedrive, googledrive of dropbox.

Waarnemingen

“Schoonheid is een mensenrecht.”
- Maxime Februari

Is bruin wel een kleur? Niet te vinden in een regenboog of kleurencirkel. Het is namelijk oranje met een beetje zwart erin. Eigenlijk heb ik oranje altijd al een poepkleur gevonden.

